

TURUN LINTUTIETEELLINEN YHDISTYS R.Y.

VUOSIKERTOMUS 2020

1. Yleistä

Toimintavuosi 2020 oli Turun Lintutieteellinen Yhdistys ry:n (TLY) 55. toimintavuosi. TLY:n pääasiallisia tehtäviä vuonna 2020 olivat lintuhavaintojen kerääminen, lintuasematoiminnan ylläpitäminen, linnustonsuojelu, linnustonseuranta, jäsenlehti Ukulin julkaisu ja lintuharrastuksen edistäminen. TLY on BirdLife Suomen paikallisjärjestö Varsinais-Suomessa. Yhdistyksen jäsenmäärä vuoden 2020 lopussa oli 1172.

2. Linnustonsuojelu

TLY:n linnustonsuojelutoimintaa organisoitiin vuonna 2020 pääasiassa yhdistyksen linnustonsuojelutoimikunnan sähköpostilistalla, jossa oli 16 jäsentä, sekä hallituksen kokouksissa. Yhdistys seurasi toimialueensa maankäyttöä ja poikkeuslupapäätöksiä ja laati kaksi kannanottoa. TLY:n yhdistyksen alueella on kuusi IBA-alueita, joista neljän kohdevastaavat olivat Jouko Lehtonen (Ruissalo), Mikael Nordström (Korppoon–Nauvon eteläinen saaristo), Jukka Sillanpää (Mietoistenlahti) ja Pekka Toola (Paimionlahti). Öron–Bengtskärin ja Uudenkaupungin matalikkojen IBA-alueilla ei ollut nimettyjä vastaavia.

Kuusistonlahden hoitoa jatkettiin aiempien vuosien tapaan talkoilla (12 osallistujaa), ja talkoiden järjestämisestä vastasi Esko Gustafsson. Lisäksi Kuusiston- ja Mietoistenlahdella tehtiin niittoa ja Kuusistonlahdella myös jysintää koneella. IBA-, FINIBA- ja MAALI-alueiden linnustotiedot karttuivat lähinnä Tiiraan ilmoitettujen havaintojen kautta.

Yhdistys vuokrasi Kaarinan kaupungilta pienen alueen Rauvolan vanhalta jätevedenpuhdistamolta ja ylläpiti siinä lintujen talvirokintaa.

3. Tutkimus ja linnustonseuranta

3.1. Havaintoarkisto

TLY:n havaintotietokantana toimi BirdLife Suomen ja sen jäsenyhdistysten yhteinen, valtakunnallinen Tiira-lintutietojärjestelmä (www.tiira.fi). Havaintojärjestelmään tallennettiin TLY:n havaintojenkeruualueelta yhteensä 248 052 havaintoa vuodelta 2020. Lisäksi harrastajia aktivoitiin tallentamaan vanhoja havaintojaan, joita tallennettiin vuoden aikana yli 119 000 kappaletta. Ukulissa julkaistiin vuoden 2019 havaintoihin perustuva vuosikatsaus ja BirdLife Suomen Linnut-vuosikirjaan tuotettiin aineisto pikkuharvinaisuuskatsausta ja faunistista katsausta varten.

3.2. Jurmon lintuasema

Vuosi 2020, Jurmon lintuaseman 59. toimintavuosi, oli Covid-19-pandemian aiheuttamien rajoitusten takia keskimääräistä vuotta haastavampi mutta kokonaisuutena onnistunut. Havainnointivuorokausien määrä, 332, on aseman historian toiseksi suurin. Havainnoijavuorokausien määrä laski keväällä epidemiarajoitusten takia.

Taulukko 1. Havainnointi- ja havainnoijavuorokaudet kuukausittain.

	ta	he	ma	hu	to	ke	he	el	sy	lo	ma	jo	yht
havainnointivrk	27	25	31	29	31	24	31	31	30	31	24	18	332

Havainnointivuorokausien ohella olennaisia tunnuslukuja ovat 1.3.–15.11. suoritettujen vakiohavainnointien määrät, sillä erilaiset vakioidut havainnointimuodot tuottavat Jurmon parasta aineistoa. Länsireitti suoritettiin 247 kertaa (98 % ko. välin miehityspäivistä), itäreitti ja aamuvakio puolestaan 189 ja 197 päivänä (75 ja 78 %). Vakioiden suoritustehokkuus pysyi epidemiasta huolimatta likimain samalla tasolla kuin edellisenä vuonna.

Aktiivisimmat havainnoijat vuorokausineen: Timo K. Palomäki 175, Arto Aaltonen 67, Vesa Virtanen 38, Jouni Saario 37, Kim Kuntze 36, Juho Tirkkonen 35 ja Pyry Laurikka 34. Vähintään 20 vrk asemalla viettäneitä oli 17 ja vähintään 10 vrk:n havainnoijia 30.

Rengastusvuorokausia kertyi 151, ja lintuja rengastettiin 16 408 yksilöä. Rengastusvuorokaudet ja rengastusten määrä kuukausittain on esitetty taulukossa 2. Määrät ovat edellistä vuotta pienempiä. Kevään rajoitukset vaikuttivat osaltaan rengastukseen, mutta merkittävin tekijä oli kylmä ja pohjoistuulinen kevät, joka ei tuonut saarelle lintuja normaaliin tapaan. Runsaimmat lajit olivat hippiäinen (6 025), punarinta (4 326), laulurastas (729), pajulintu (569), puukiipijä (387) ja leppälintu (383). Kaikki rengastukset on koottu lajeittain taulukkoon osoitteessa www.tly.fi > Jurmon lintuasema > Rengastus. Vakiopyynti suoritettiin kaikkiaan 140 päivänä, joista suolla 100:na ja männikössä 101:nä. Tuhansista linnuista kerättiin myös mitta-aineistoa. Eniten lintuja rengastivat Juhani Virtanen (4 366), Ohto Oksanen (2 869), Kim Kuntze (2 821), Tatu Hokkanen (1 808) ja Lauri Kokkala (1 194). Rengastajana työskenteli 17 eri henkilöä.

Taulukko 2. Rengastusvuorokaudet ja rengastusmäärät kuukausittain.

	ta	he	ma	hu	to	ke	he	el	sy	lo	ma	jo	yht
rengastusvrk	1	2	6	19	29	12	1	16	25	29	11	0	151
rengastusmäärä	55	37	291	3343	2424	295	1	408	3480	5835	239	0	16408

Varsinaisen lintuasematoiminnan lisäksi koululais- ja opiskelijaryhmille sekä muille rengastuksesta kiinnostuneille esiteltiin aseman toimintaa aina pyydettyä. Havainnointia tehostettiin maksamalla päivärahoja pitkistä miehitysjaksoista.

Aseman havaintoaineiston analysointi 60-vuotisjuhlaulkaisua varten saatiin pääosin valmiiksi. Samalla käsitelty aineisto on nyt entistä paremmin käytettävissä tutkimuksessa.

Jurmon lintuaseman Facebook-sivun tykkääjien määrä nousi vuoden aikana 2 538:stä 3 383:een.

3.3. Linnustonseuranta

Valtakunnallisen linnustonseurannan osana TLY:n alueella laskettiin 19 vakiolinjaa, kaksi muuta linjaa, kuusi pistereittiä, yli 50 vesilintulaskentakohdetta sekä talvilintulaskennoissa 72 talvi-, 63 kevät- ja 65 syyslaskentaa. Kaikkiaan valtakunnalliseen linnustonseurantaan (pl. petolintuseuranta) osallistui TLY:n alueella noin sata harrastajaa. Petolintutoimikunta koordinoi petolintujen tutkimusta valtakunnallisten petoruutu- ja yhteenvetoseurantojen avulla. Lisäksi petorengastajat osallistuivat maa- ja merikotkan sekä sääksen erityisseurantaan. TLY:n yhteisvastuulla oli yksi petoruutu.

BirdLife Suomen vuoden lintu oli peltosirkku. TLY:n osalta projektia koordinoi Tuomo Peltola.

TLY:n saariston kartoitusprojekti jatkui kolmatta vuotta. Projektin tavoitteena on tuottaa tietoa pesivästä vesi- ja rantalinnustosta saariston eri osissa, etenkin huonosti tunnetussa sisä- ja välisaaristossa. Projektivastaavana toimi Kim Kuntze. Vuoden aikana kartoitettiin 125 aluetta.

4. Lintuharrastuksen edistäminen

4.1. Jäsenretket

Tammikuussa järjestettiin kaksi viikonlopun mittaista noviisiretkeä Jurmon lintuasemalle 10.–12.1. ja 17.–19.1. tarkoituksena auttaa uudempia ja vähän vanhempiakin jäseniä oppimaan lintuaseman rutiineja ja käytäntöjä. Molempina viikonloppuina asema oli täynnä. Ensimmäisellä retkellä löytyi haapana, lapasotkia, merisirrejä, kaksi ruokkia, naurulokkeja ja pulmunen. Toisen retken parhaita havaintoja olivat lapasotkat, tukkakoskelot, isosirri, merisirrit, naurulokit ja pulmuset.

28.2. järjestettiin Ruissalossa pöllökävely, johon osallistui noin 80 innokasta pöllöjen kuuntelijaa. Jokainen ryhmä havaitsi lehtopöllön. Tällä kertaa muita pöllöjä ei kuultu.

6.3. pöllöretki suuntautui linja-autolla ensin Liedon suuntaan ja sitten Raasinkorpeen. Mukana oli 51 innokasta retkeilijää.

Muut kevään retket peruttiin koronapandemian vuoksi.

Lauantaina 22.8. järjestettiin retki Porin Yyteriin. Matka taitettiin kimpakyydein, mukana 15 innokasta retkeilijää. Parhaina havaintoina pulmussirri, isosirrejä, pikkusirri, karikukkoja, tundrakurmitsoja, alli, kuikka, 6 nuolihaukkaa ja mehiläishaukka ja mustavariksia.

Syksyn viimeinen retki ennen uutta pandemiasulkua oli viikonloppuretki Jurmoon. Saaren upeita maisemia kierrettiin 11.–13.9. kahdeksan hengen voimin. Retkellä havaittiin muun muassa tukkakoskeloita, riskilä, punakuireja, tundrakurmitsoja, lapinkirvinen ja luotokirvisiä.

Loppuvuonna retkiä ei enää ollut koronapandemian vuoksi.

4.2. Lintukävelyt

Perinteisiä Ruissalon lintukävelyitä järjestettiin koronapandemian takia vain kuusi, joissa osallistujia oli yhteensä 204. Kävelyt järjestettiin 18.1. (70 kävelijää/23 lintulajia), 15.2. (31/27), 15.8. (22/53), 12.9. (13/48), 17.10. (29/47) ja 14.11. (39/29).

4.3. Lintupaikkaopastukset

Kevään lintupaikkaopastukset jouduttiin perumaan koronapandemian takia. Syksyllä opastuksia pidettiin Kaarinan Järvelässä, Kaarinan Kuusistonlahdella, Raision Raisionlahdella, Turun Friskalanlahdella ja Paraisten Lenholmissa yhteensä 50, ja tilaisuuksissa kävi kaikkiaan 274 opastettavaa (taulukko 3).

Taulukko 2. Lintupaikkaopastusten ja niissä käyneiden henkilöiden määrät kohteittain.

	Tilaisuuksia			Opastettavia		
	Kevät	Syksy	Yhteensä	Kevät	Syksy	Yhteensä
Järvelä	0	19	19	0	116	116
Kuusisto	0	10	10	0	49	49
Raisio	0	10	10	0	80	80
Friskala	0	6	6	0	19	19
Lenholm	0	5	5	0	10	10
Yhteensä	0	50	50	0	274	274

4.4. Muut tapahtumat

BirdLife Suomen Pihabongaukseen osallistuttiin yhdistyksen tapahtumilla 25.1. Ruissalossa ja 26.1. Rauvolassa. Koronarajoituksia edeltäneen ajan viimeinen tapahtuma oli petolintutoimikunnan 12.2. järjestämä pöllöilta, johon saapui 250 kuulijaa.

Yhdistys järjesti kesärallin 3.–4.7. (8 joukkuetta) ja talvirallin 5.12. (13 joukkuetta). Lisäksi yhdistys järjesti Pyhäjärvirallin yhdessä Porin lintutieteellisen yhdistyksen ja Pyhäjärven suojeluyhdistyksen kanssa 31.10. (12 joukkuetta).

4.5. Nuorisotoiminta

Yhdessä BirdLife Suomen nuorisotoimikunnan kanssa järjestettiin valtakunnallinen nuorten lintuharrastajien tapahtuma, perinteinen Ruissalo-ralli 18.1. Ralliin osallistui 17 nuorta harrastajaa.

5. Tiedotus ja julkaisut

Jäsenlehti Ukulia toimitti viisihenkinen toimituskunta, johon kuuluivat Mikko Oivukka (päätoimittaja), Susanna Auvinen, Esko Gustafsson, Turkka Kulmala ja Kim Kuntze. Vuoden aikana ilmestyivät Ukulit 1–3/2020.

Yhdistyksen toiminnasta tiedotettiin BirdLife Suomen BirdLife-lehden yhdistyspalstalla, yhdistyksen kotisivuilla, Ukuliverkossa sekä yhdistyksen Facebook-sivulla ja Instagram-tilillä. TLY tai sen edustajat esiintyivät valtakunnan- ja paikallismedioissa mm. Lasten lintuviikon asioista, poikasrengastuksista, kuningaskalastajista ja puheenjohtajavaihdoksesta. Medioita, joissa yhdistys esiintyi, olivat mm. Turkulainen, Salon Seudun Sanomat, Turun Sanomat, kuntajulkaisut, Turun Radio ja Yle. Yhdistyksellä oli koko vuoden käytössään kymmenen suljettua sähköpostilistaa: hallitus-, aktiivit-, ylläpito-, suojelu-, havaintotoimikunta- ja nuorisoverkko sekä ARK:n sisäinen lista, Ukulin toimituskunnan lista, linturetkioppaiden lista ja MAALI-hankkeen lista. Sähköpostilistat toimivat TLY:n oman domainin alla. Yhdistyksen keskeisillä toimijoilla oli käytössään aliassähköpostiosoitteet.

Sähköpostilista Ukuliverkko oli jäsenten ja kaikkien muidenkin linnuista kiinnostuneiden käytettävissä. Vuoden lopussa Ukuliverkolla oli noin 250 tilaajaa, joka oli vain reilu puolet vuoden takaisesta määrästä. Yhdistys ylläpiti kotisivuja osoitteessa www.tly.fi. Sivulla tiedotettiin yhdistyksen ajankohtaisista asioista. Kotisivuja päivittivät vuoden aikana Esko Gustafsson, Jorma Hellstén, Arto Kalliola, Kim Kuntze, Jari Kårlund, Markus Lampinen, Leena Tervaportti, Ina Tirri ja Petri Vainio.

Sosiaalinen media: Turun Lintutieteellinen Yhdistys ry:llä oli vuonna 2020 käytössään kaksi julkista Facebook-sivua: “Turun lintutieteellinen yhdistys” ja “Jurmon lintuasema” sekä Instagram-tili @turunlty. Yhdistyssivua käytettiin niin tiedotus- kuin tapahtumakertomuskanavana, ja siellä jaettiin yleisiä lintu-uutisia ja tutkimustietoa. Lintuaseman sivu kertoi lähinnä lintuaseman toiminnasta. Instagram palveli lähinnä tunnelmien jakamista, pienessä määrin uutisointiakin.

Facebook-sivu: Turun Lintutieteellinen Yhdistys

TLY oli totuttuun tapaan hyvin aktiivinen Facebookissa vuonna 2020. TLY:n yhdistyssivusta tykkäävien määrä kasvoi vuoden aikana reilulla sadalla, ollen vuoden lopussa 1943. Seuraajia sivulla on 2039. Facebookin välityksellä lähinnä jaettiin tietoa tapahtumista ja kampanjoista ja levitettiin ajankohtaisia lintu-uutisia. Toimintaa tuotiin esiin myös yhdistyksen retkien ja tapahtumien lyhyillä kuvakertomuksilla. TLY:n sivuja päivittivät ja yhdistyksen nimissä Facebookissa kommentoivat vuonna 2020 Petri Vainio, Kim Kuntze, Mikko Oivukka, Jari Kårlund, Arto Kalliola ja Turkka Kulmala.

Instagram-sivu: turunlty

Instagramin puolella yhdistyksellä oli 690 seuraajaa. Julkaisuja tehtiin 30.

6. Hallinto

Vuonna 2020 yhdistyksen puheenjohtajana toimi Jari Kårlund. Muita hallituksen jäseniä: Jorma Hellstén (varapuheenjohtaja, Jurmon asemavastaava), Petri Kääriä (sihteeri), Arto Kalliola (taloudenhoitaja), Leena Tervaportti (retkivastaava), Kim Kuntze (aluevastaava, Jurmon asemanhoitaja), Jenni Lindstedt (jäsenvastaava), Ina Tirri (linnustonsuojeluvastaava, kotisivuvastaava), Suvi Riihiluoma (myyntivastaava).

Hallitus kokoontui yhteensä kuusi kertaa.

Taulukko 4. Hallituksen jäsenet vastuualueineen.

Nimi	Tehtävä	Läsnä
Jari Kårlund	Puheenjohtaja	6/6
Jorma Hellstén	Varapuheenjohtaja, Jurmon asemavastaava	5/6
Petri Kääriä	Sihteeri	4/6
Arto Kalliola	Taloudenhoitaja	6/6
Leena Tervaportti	Retkivastaava	5/6
Kim Kuntze	Aluevastaava, Jurmon asemahoitaja	5/6
Jenni Lindstedt	Jäsenvastaava	5/6
Ina Tirri	Suojeluvastaava	5/6
Suvi Riihiluoma	Myyntivastaava	5/6

TLY:llä oli seuraavat toimikunnat vuonna 2020:

Aluerariteettikomitea tarkastaa TLY:n havaintojenkeruualueella tehdyt harvinaisuushavainnot ja julkaisee ne vuosittain.

Markus Lampinen (puheenjohtaja)
Ville Räihä (sihteeri)
Mikael Nordström
Paul Boijer
Ina Tirri
Totti Toiskallio

Havaintotoimikunta huolehtii vuosikatsauksen kirjoittamisesta ja ei-harvinaisuushavaintojen laadun kontrolloinnista. Puheenjohtajana toimi Kim Kuntze.

Petolintutoimikunta koordinoi petolinnuista kiinnostuneiden lintuharrastajien toimintaa TLY:n alueella. Kokouksia on kerran-pari vuodessa. Ne ovat avoimia kaikille petolinnuista kiinnostuneille. Puheenjohtajana toimi Seppo Pekkala.

Linnustonsuojelutoimikunta hoitaa yhdistyksen linnustonsuojeluasioita. Toimikunta kokoontuu tarvittaessa ja sen kokoukset ovat kaikille lintujen suojelusta kiinnostuneille avoimia. Puheenjohtajana toimi Ina Tirri.

Tutkimustoimikunta järjestää yhdessä havaintotoimikunnan kanssa lintutieteellisiä tutkimuksia TLY:n alueella. Puheenjohtajana toimi Esko Gustafsson.

Ukulin toimituskunta vastaa yhdistyksen jäsenlehdestä Ukulista. Ks. tiedotus.

Nuorisajaosto on alle 26-vuotiaiden oma jaosto, joka järjestää retkiä ja muuta toimintaa nuorille linnuista kiinnostuneille. Puheenjohtajana toimi Sebastian Andrejeff.

BirdLife Suomen edustajat vuosina 2020–2021 olivat Raimo Hyvönen, Jouko Högmander, Arto Kalliola, Jari Kårlund, Suvi Riihiluoma ja Petri Vainio.

7. Talous

Yhdistyksen toiminnan tärkein tulolähde ovat jäsenmaksut, jotka ovat viime vuosina olleet kasvamaan päin ilahduttavan jäsenmäärän kasvun myötä (38000 euroa vuonna 2020). Tuotemyynti ei ollut edellisten vuosien veroinen, eikä koronavuosi tuonut juurikaan opastustuottoja. Tärkeimmät kulujen kohteet ovat edelleen Jurmon lintuasema ja Ukuli-lehti, jotka kumpikin ovat tärkeä osa toimintaamme. Osa Jurmon toimintakuluista katetaan asemamaksuilla, mutta tarvittaessa myös muilla tuloilla. Jurmon nettokulu oli vähän vajaa 3000 euroa. Ukuli-lehteen osui kuluvalle kaudelle kolme numeroa. Painatus muodostaa kuluista noin puolet, hiukan yli 7800 euroa. Mainos- tai muita tuottoja ei vuonna 2020 ollut lainkaan. Ukuli on suurin lähtevän rahan aiheuttaja (noin 14300 euroa). Toiseksi suurin yksittäinen menokohde on BirdLife Suomen jäsenmaksu, joka tilivuonna oli 13585 euroa. Sen suuruus määräytyy varsinaisten jäsenten määrän mukaan (13 euroa/jäsen). Suojeluvarojen keräystä varten yhdistyksellä on oma tili (FI41 1743 3000 0120 25), jolle kertyviä euroja käytetään yksinomaan linnuston ja luonnon suojeluun. Tilille voi kuka tahansa tehdä lahjoituksen suojelutarkoituksiin, mutta sinne on ohjattu myös mm. yhdistyksemme retkiopastuksista ja Varsinais-Suomen Tiira-havaintojen myynnistä saatavat tulot. Tarkemmat luvut on esitetty tilinpäätöksessä.

Jäsenmaksut vuonna 2020 olivat seuraavat:

- varsinainen jäsen 34 €
- nuorisojäsen 22 €
- perhejäsen 12 €

Jurmon lintuaseman asemamaksut vuonna 2020 olivat seuraavat:

- yhdistyksen jäsen 24 €
- ei-jäsen 36 €
- alle 20-vuotias 20 €

Yhdistyksen jäsenen mukana majoittuva yli 10-vuotias perheenjäsen maksaa kuten varsinainen jäsenkin. Asemamaksusta on vapautettu jäsenen mukana majoittuva alle 10-vuotias perheenjäsen, yhdistyksen nuorisojäsen ja aikanaan ainasisemamaksun maksanut henkilö.